

AZ AGOSTYÁNI, TATA-TÓVÁROSI, VÉRTESZOLNAI PLÉBÁNIÁK KÖZÖS LAPJA - 2013. 11. 03. - XXIII. ÉVF. 5. SZ.

Emberivé tenni a halált

Halottak napja kapcsán talán aktuális arról a jelenségről beszélni, mely, bár mindenkit utolér, mégis azt tapasztaljuk, hogy egészen különböző módon fogjuk fel. A halálhoz való hozzáállásban még közöttünk, katolikusok között is vannak különbségek. A különbség talán abban gyökerezik, hogy eltávolodtunk emberi mivoltunktól. Száz éve tíz ember közül kilenc otthon halt meg, mára ez az arány a kórházi ellátás javulásával megfordult. Eltávolodtunk a halál tudatától, nem akarunk tudomást venni társaink haláláról, s ezzel a magunk haláláról sem.

Pedig a halál szerves része életünknek, sőt talán az egyik legfontosabb pillanata. Olyannyira belénk kódolt a halál, hogy már nagyon korán, 3-6 éves korban tudunk róla. Egy 6 éves gyermek már ismeri a halál problematikáját, felismeri a halál jeleit, és képes a szenvedővel együtt érezni, pontosan tudja, hogy a halál az élet ellentéte, és tudja, hogy mindenki meg fog halni. Rákos gyermekekről mondják, hogy hosszú szenvedésük alatt tanúságot tesznek arról, hogyan kell a halál komolyságát felfogni, hogyan kell elengedni mindent, megbékélve távozni. Megérzik a halálukat, és nem félnek felkészülni rá. Talán pont ezekkel a gyermeklélektani jelenségekkel érzékeltethetjük leginkább, a mai ember torz gondolkodását a halálról.

Néhányan azt gondolják, hogy a halál ténye annak bizonyítéka, hogy Isten nem létezik, vagy pedig így egy kegyetlen, büntető Istenről alkotnak képet. Az ember örök életbe való átmenetét hit elleni kísértésként élik meg. Fontos, hogy lássuk és megértsük, az élet fájdalomtól születik. Ahogy Krisztus

meghalt a keresztfán, és eltemetése után harmadnapra támadt fel, úgy nekünk is tudatosan kell felvenni a halál keresztyét, hogy feltámadhassunk az örök életre.

Vannak, akik múltjuk miatti kétségbeesésükben rettegnek a haláltól. Talán olyan emberek ők, akik még soha nem találkoztak megbocsátással, nem ismerhették meg meg azt az Istent, aki arra vár, hogy megtérjünk hozzá, hogy szívünket elé tárva, magunkat neki ajánlva magához

ölelhessen minket. Ebből a tudatból származhat a nyugalom, az a béke, mely képessé tesz minket, kilépni önmagunkból, átengedni az élet rendjének magunkat. Gyakran találkozunk hosszan tartó, kegyetlen betegségekkel, melyek lassan, iszonyatos fájdalommal emészti fel az embert. Szünetük kibíratatlannak tűnik, emberileg nézve értelmetlennek. A legértelmetlenebbnek látszó tette Jézusnak az volt, amikor a keresztet, azt az eszközt, melyen kivégzik majd, a saját erejéből hurcolja föl a Golgotára. A biztos halál tudatában mi értelme van bármilyen erőfeszítést is tenni? Jézus ezzel

a tetteivel megváltott minket, és minden misében erre az áldozatra emlékezünk. Felajánlani a szenvedéseinket valakiért, a legszebb, legkeresztényibb tett. A hosszan tartó szenvedések elviselésének az a nyitja, hogy kilépünk önmagunkból, és még ilyen kilátástalan helyzetben is szereteteink felé fordulunk.

A halál félelemmel jár, hiszen átmenet egy olyan valóságba, melyről nincs emberi tapasztalat. Vannak, akik tagadják ezt a félelmet, és egyfajta magabiztosság álcája mögé menekülnek: „én nem félek a haláltól.” Ez szintén tagadása emberi mivoltunknak. Jézus félelmében vért izzadt az Olajfák hegyén imádkozva. Nem várhatjuk el senkitől, hogy ne legyenek kételyei az elmúlással kapcsolatban, nem várhatjuk el senkitől, hogy hétköznapi dolognak tartsa a halált. Fontos, hogy támogassuk egymást, hogy állhatatosan kitartsunk egymás mellett, segítve azokat, akik nehéz helyzetben vannak, a kétségbeesés szélén. Tudniuk kell, hogy nincsenek egyedül, még akkor is, ha pillanatnyilag úgy érzik, csak tehetetlen jelentenek környezetük számára.

A halál minden fájdalmával, szenvedésével, félelmével együtt nagyon is emberi valóság. Éppen ezért nem szabad elfogadnunk olyan társadalmi tendenciákat, melyek észrevétlenül minket is kísértene. Minden emberi élet egy csoda, egyszeri, megismételhetetlen, és nem korlátozott erre a földi életre. Nem kell tehát piramisokat építenünk a hazug hallhatatlanság embertelenségével. Eltűntetnünk sem szabad a testet, azt sugallván, hogy valami őssenergiában oldódunk fel, mintha személyünk a halállal megszűnne. Nagy feladat a halált újra emberivé tenni.

Gábor atya

Advent

Adventi hétköznapiakon, hétfőtől szombatiig 6 órakor rorate misét tartunk. December 20-21-22-én adventi lelkigyakorlat lesz templomunkban Lukácsi Zoltán atya vezetésével. Az adventi triduum napjain 20-án és 21-én nem lesz hajnali mise.

Hittanos kirándulás Győrbe és Pannonhalmára

Közel 70 hittanos gyermekkel kirándultunk Győrbe, illetve Pannonhalmára. Először a Bazilika kincseit tekintettük meg, majd imádkoztunk a Könnyező Szűzanya kegyképénél, és Boldog Apor püspök sírjánál. Bekapcsolódtunk az érettségiző gimnazisták számára tartott püspöki szentmisébe, majd megtekintettük a Kincstárat és a Püspökvárat. A győri programok után a pannonthalmi apátságot kerestük föl. Köszönjük a szervezőknek és a kísérő hitoktatóknak ezt a napot!

Ausztriai zarándokúton jártunk

4 napos egyházközségi zarándokúton vettünk részt szeptember 23. és 26. között. Az 50 tata-tóvárosi és agostyáni hívő mellett néhány lelkipásztor is bekapcsolódott az őszi zarándoklatunkba, melynek központi „állomása” Mariazell volt. Emellett fölkerestünk több kolostort és templomot utunk során, valamint részt vettünk a salzburgi búcsúi rendezvényeken, hiszen a város védőszentjének, szeptember 24-én van az ünnepe. Magyar hazánkért imádkoztunk Mattsee-ban, a Szent Korona egykori őrzési helyén, valamint kirándulást tettünk a Salburg környéki tavak festői vidékén, illetve egy rövid kitérő idejére fölkerestük a németországi Berchtesgadent. Köszönjük a kegyelmeket, amelyeket az egyházközségi zarándoklatunk alkalmával nyertünk el!

Új Aradi Vértanúk emlékmű

Október 6-án, a nemzeti gyásznapon ökumenikus szertartás keretében megáldották az Aradi Vértanúk új emlékművét, Cs. Kiss Ernő alkotását. Az ünnepségen megemlékező beszédet mondott Horváthy Lóránt alpolgármester, az emlékmű állításának kezdeményezője, Michl József országgyűlési képviselő, polgármester, Sipos Antal ezredes, közreműködtek a tatai Klapka György Lövészdandár dísz-százada, valamint a dandárzenekar. Az emlékművet Dr. Márkus Mihály ref. püspök, Frankó Mátyás evangélikus lelkész és Gábor atya áldották meg. A közös ima után a megye és a város vezetői, valamint a különböző intézmények, szervezetek képviselői helyezték el virágaikat. Az ünnepséget követően templomunkban az esti szentmisét az aradi vértanúkért ajánlották fel.

Barkó Gábor Ágoston atya újmiséi

Barkó Gábor Ágoston atya újmiséit mutatott be egyházközségeink templomaiban. Ágoston atyát ez év júniusában szentelték pappá a tihameni bencés apátságban. Az ünnepélyes szentmise végén újmiséi áldásban részesítette a jelenlévő atyákat és híveket.

100 éves a Szerafikum

A tatai Kapucinus templom szomszédságában található Talentum iskola épülete egykor a Kapucinus rend tulajdona volt. Az épületben – az ún. Szerafikumban – a kapucinus testvérek főként szegény sorsú gyerekeket neveltek, tanítottak, de helyet kaptak itt annak idején a kapucinus szerzetes-növendékek is. Az épület most százéves; az ebből az alkalmából állított emléktábla avató ünnepségen a Talentum iskola tanárain, diákjain kívül részt vettek a Helytörténeti Egyesület tagjai is. Ünnepi beszédet mondott Michl József polgármester, országgyűlési képviselő, az emléktáblát Gábor atya áldotta meg.

Elhunyt egyházközségünk legidősebb tagja

Életének 104. évében, szentségekkel megerősítve elhunyt vitéz Kovács Ernő, a Kapucinus plébánia legidősebb híve. Ernő bácsi, hosszú, mozgalmas életében volt katona, megjárta a Don-kanyart, később pedagógusként egész nemzedékeket tanított Tatán. A Vaszary Általános Iskola igazgató-helyetteseként ment nyugdíjba. Szerető édesapa, nagyapa, dédnagyapa és üknagyapa volt, aki hitre nevelte családját. Temetése gyászmisével egybekötve október 4-én, pénteken 13 órakor volt a Kapucinus templomban. Requiescat in pace!

Képviselő-testületünk lelkigyakorlata

Többéves hagyomány folytatásaképpen az elmúlt hétvégén a Kapucinus egyházközség képviselő-testületének tagjai, illetve házastársai 3 napos lelkigyakorlaton vettek részt Érden. Az idei lelkigyakorlat vezetője Dr. Jelenits István piarista atya volt, aki elmélkedéseinek középpontjába a keresztény tanúságtételt állította.

Assisi Szent Ferenc ünnepe

Október 3-án, Szent Ferenc ünnepének előestéjén a 18 órai szentmisét követően tartottuk a hagyományos Transitus szertartást Szent Ferenc oltáránál, ereklyéje előtt. Október 4-én, pénteken reggel ünnepélyes szentmisét mutattunk be a szegények védőszentjének tiszteletére.

Noktürn

Hold, békakonzert
éjszaka vizeiből
áradó hangok

Katedrális

Bükkös gót ívén
lángoló monstancia
a felkelő nap

Tücsökműzene

Gyönyörű búcsú
valaki halkan lépdel
rőt színek nyomán

Botos Ferenc

Hétköznapi tippek keresztény használatra 12.

Rezsicsökkentés 2.1, avagy hogyan takaríthatunk meg egy kicsit többet...

Mielőtt a kedves olvasó megjegyzi, hogy valami politikai vízre eveztem, megnyugtatom, hogy nem erről van szó. Azaz itt az elején egy kicsit: Mióta az eszemet tudom, nem volt olyan, hogy valamiért nem egyre többet, hanem egyre kevesebbet fizetünk. Most a rezsicsökkentés-intézkedés során azonban ezt tapasztalhatja mindenki, de egy kicsit szomorúsággal tölt el, hogy mi állampolgárok ezzel is elégedetlenek vagyunk, mert mindenből politikai harcot csinálunk, pedig egyszerűen örülni kéne minden fillérnek, ami a zsebünkben marad.

Túl a politikán, nézzük meg, hogy hogyan tehetünk „házon belül” olyan rezsicsökkentő intézkedéseket, melyek további megtakarításokat eredményeznek.

Persze ismernünk kell azt az alapösszefüggést, mely szerint nyerni csak valamilyen befektetés után tudunk, most vegyünk sorra néhány olyan ötletet, mely csekély befektetéssel azonnali eredményt hoz. Afféle vetés után gyorsan kelő magokat:

1. Ha gáz, vagy villamos fűtést használunk, nem kell mindenütt 22 C-fokot tartani. Olvastam egy ajánlást, mely szerint az előszobában

elég 16 fok, a hálószobában éjjel 19, a többi szobában, ahol tartózkodunk maximum 21. Ezzel el lehet érni akár 30 % fűtési költség csökkentést, tudva azt, hogy 1 C-fok alacsonyabb hőmérséklet tartása átlagosan 6 % megtakarítást jelent. Ha valaki tehát éves szinten 200 000 Ft-ot költ fűtésre, érdemes elgondolkodnia, hogy 22 C-fok helyett 20-ban élni 12 % megtakarítást, azaz 24 000 Ft-ot jelent. 20 fokban pedig lehet élni, igaz nem rövidujjú pólóban, hanem pulóverben.

2. Kistelevisítményű (pl 10 W-os), de nagy fényerejű fénycsövek a hagyományos izzók (60W) helyett. Óránként a régi 3 Ft-ot, a másik 0,5 Ft-ot fogyaszt, ha van belőle 10 db és naponta átlagosan 2 órát világít mind, akkor éves szinten a megtakarítás 9125 Ft. Igaz, meg kell venni a fénycsöveket, amelyekből 10 db legalább 10 000 Ft, de nem sokkal több, mint 1 év alatt megtérül az ár, és onnantól kezdve hasznot termel.

3. Sok készülék akkor is fogyaszt áramot, amikor az nem működik (pl Tv, Rádió), érdemes az áramtalanítást, mint szokást bevezetni, ugyanis az 1-2 W-os ún „Standby üzemmódok” egy jobban fel-

szerelt háztartás esetén akár éves szinten 2-5000 Ft-ot is elpazarolnak.

4. Mosás általában 40 C-fokon! Ha összehasonlítjuk a 60 fokos programmal, akkor a megtakarítás mosásonként 16-20 Ft. A mosószeres elég korszerűek, tehát képesek tisztára mosni mindent 40 fokon is. Egy átlagos (4 tagú) család heti 2 mosásával számolva 2000 Ft megtakarítást érhetünk el.

Lehetne sokat írni az igazi nagyberuházásokról, mint pl. az ablaksere, külső hőszigetelés, korszerűbb fűtés, napelem, napkollektor, egyebek, de most elsősorban az olyan kézzelfogható, azonnali megoldásokból ma szoláztam, melyekkel az éves rezsinket akár további 10 %-kal csökkenthetjük. Egy átlagos háztartás esetében a 10 % éves szinten 40-50 000 Ft, ennyit azért érdemes nekünk is tenni az ügyünkért.

Segíts magadon, az Isten is megsegít. Ismerjük a mondást, de nem sokszor alkalmazzuk. Valahogy mindig mástól várjuk a megoldást. Most kaptunk egy kis segítséget, ha keveseljük, akkor tegyük jobbat, élhetőbbé az életünket.

Nágel Balázs

Mansbarth Antal atya élete

(az augusztusi lapszámban megjelent cikk folytatása)

A császári csapatok 1849 júliusában elfoglalták a móri járást. Előtte Csákyberényben a helyi lakosok korlátlanul vadásztak a Lamberg Rudolf gróf uradalom erdeiben, ami összefüggésekhez vezetett. A rend fenntartása érdekében a rendbontókat mindkét oldalon elfogták és bezárták. Így került börtönbe Székesfehérváron az uradalom fővadása, a jegyző a községből és a helyi kántortanító. Valószínű, hogy a császári csapatok megérkezése után ezek a személyek jelenthették fel Mansbarth Antal atyát és Szikszay János református lelkészt. 1849. július 11-én kelt jelentésben Winyewski százados a következőket írja Schütte altábornagynak: „Mind a katolikus plébános, mind pedig a református lelkész Csákyberényben a népfelkelésről prédikáltak, az egyházközségeket folyamatosan izgatták a császári kormány ellen, sőt követelték hogy ha a császári katonaság megérkezne, akkor ők maguk más fegyverek híján kövekkel üssék agyon őket.” Ezen jelentéseknek aztán meg is lett az „eredménye.” 1849. július 11-én éjszaka Mórról meg is érkeztek a császári „kommandósok” Csákyberénybe Szikszay János református lelkész lakásán, brutális módszerrel őrizetbe veszik és előállítják, előtte azonban házkutatást is tartanak a lelkésznél. Ugyanekkor egy másik „kommandós” katonai csoport megjelenik Mansbarth Antal paplakánál és hasonlóan „katonásan” őt is őrizetbe veszik. Itt is elvégzik a házkutatást, az atyát megbilincselve elviszik. Reggel a község jegyzői lakában kihallgatják a két

papot. Innen Csákyberényből a két papot Móra viszik, és a Kapucinus rendházba vetik alá újabb kihallgatásnak. Ennek megtörténte után Igmándra mennek - ma Nagyigmánd -, ahol a református paplakban működött Haynau főhadiszállása. A református paplak üresen állt a császáriak ideérkezésekor, mert a lelkész Komáromba ment, és ott a szabadságharcosok oldalán tábori lelkézi szolgálatot vállalt. Erről az igmándi plébános, Mester István a következőket jegyezte fel: „A református lelkész Komáromba menekülve, háza üresen maradt, ezért a cs.kir. katonaság által fogháznak használtatott. Igen sokan, többnyire polgári rangból voltak ott elcsukva. Július 12-én korán reggel hozattak oda Mansbarth Antal csákyberényi plébános és Szikszay János csákyberényi református lelkész. Kik rögtön halálra ítéltetve még aznap 12 órára föbe lövettek. Nekem jutott azon nehéz kötelesség, a szegény plébánost halálra előkészíteni és végső óráiban vigasztalni. A plébános 27, a református lelkész 50 éves volt. Eleget könyörögtem Haynau előtt ezekért, de mind haszontalan volt...”

A Nagyigmándon tartott tárgyalás igen rövid ideig tartott. Az ítélet kötél általi halál, mert „nevezettek bűnösnek találtattak felségvétség büntetében...”, mivel az „év májusában mindketten lelkézi minőségükben templomi nyilvánosság előtt hirdették ki a lázadó kormányzat debreceni detronizáló nyilatkozatát.” A kivégzett plébános végrendeletében a következőket jegyezte fel: „ártatlanul halok

meg - ellenségeimnek szívből megbocsátok és hiszem, az Isten irgalmas leszen szegény lelkemnek. Édes szülőim! Testvéreim! Rokonaim! Bocsássonak meg és imádkozzanak értem.” Haynau a nagyigmándi főhadiszállásán még 1849. július 12-én jóváhagyta az ítéletet és azt „kegyelemből” golyó általi kivégzésre változtatta meg. E napon 12 órakor az ítéletet a református lelkész lakása udvarán végre is hajtották.

Ide tartozik, hogy a korabeli krónikák szerint: „a forró nyári délutánon a közszemlére kitett holttesteken Fehér Dánielné - a parancs ellenére - megkönnyorult, és saját fehér kendőjével takarta le a papok arcát. Az osztrák katonák észrevették a tiltott cselekedetet, és kocsiderékhez kötve megkorbácsolták az idős asszonyt, aki kis híján belehalt a verésbe.” Éjszaka Mester István nagyigmándi plébános temette el a mártírokat. A koporsókat jelöletlenül sírba helyezték, Mester István hazatérve a temetőből titokban egyedül a templomban gyászmisét tartott a lelkészársak lelki üdvéért. A korabeli krónikák szerint még aznap éjjel a két mártír sírját Nagyigmándon a temetőben tűzpiros rózsával borították be. Másnapra megvitték a szomorú hírt Csákyberénybe, ahol a tiltás ellenére a két templomban a harangok megszólaltak a mártírok emlékére, az emberek pedig ünneplőbe öltözve mentek a templomokba imádkozni atyáikért. (A következő számban folytatjuk.)

Dr. Kiss Tibor

A dél-tiroli autonómiáról Dr. Eördögh István tanulmánya alapján II. rész

Mostanában egyre nagyobb figyelmet kap az autonómia kérdése. Mi magyarok is érintettek vagyunk ebben a kérdésben. Hiszen a Székelyföld autonómiája nemcsak a székelység számára lehet fontos ügy, hanem számunkra anyaországi magyarok számára is. Európában több példa is kiválóan mutatja, hogy az autonómia jó megoldás egy nemzeti kisebbség számára, a fennmaradásra a kulturális valamint a gazdasági gyarapodásra. Ennek a mindenki számára elfogadható megvalósítása nem egyszerű feladat.

És ha egy kicsit megismerjük –Dr. Eördögh István kiváló tanulmánya alapján– a dél-tiroli autonómia kialakulásának vázlatos történetét, akkor arra is rájövünk, hogy ez a folyamat nem megy egyik napról a másikra.

A dél-tiroli, német nyelvű lakosság szociális, gazdasági, kulturális helyzete elkeserítő volt a második világháború végén. A német irodalmi nyelv az ún. Hochsprache teljes mértékű hanyatláson ment keresztül és csupán a helyi dialektusok és hagyományok éltek túl a válságot. Az őshonos német nyelvű lakosság csak a szegény un. Lernbauernhöfe-kben¹ élte túl az asszimilációt, a nagytöbbségében olasz bevándorlás és a Hitler-Mussolini által szorgalmazott emigráció romboló hatásait.

A háború befejezésével az olasz nacionalisták azt követelték, hogy azok, akik népszavazáskor (1939) a Reich-be való távozás mellett voksoltak, deportálják Dél-Tirolból.² Azonban a német nyelvű dél-tiroliak azt szerették volna elérni, hogy Ausztriához kerüljenek.

A szövetségesek a béketárgyalások során azt szorgalmazták Dél-Tirol autonómiáját. Ezt a törekvést egy olasz-osztrák egyezményben kívánták lefektetni.

A szövetségesek (legfőképpen Amerika) nem tartotta jó ötletnek azt, hogy a vitatott területeket egy az egyben Ausztriához csatolják. Ennek oka a következő volt: „a hidegháborús politikai manőverek egyidejű megkezdődésével, nem volt ajánlatos irritálni az olaszországi baloldal nemzeti érzelmeit, sem pedig gyengíteni a potenciálisan szövetséges Itália energiáit, stratégiai erejét”³, hiszen ekkor Ausztria a szovjetek által megszállt ország volt.

Anglia aktív diplomácia tevékenységének köszönhetően 1946. szeptember 5-én Párizsban, Alcide De Gasperi olasz kereszténydemokrata miniszterelnök és Karl Gruber osztrák külügyminiszter Dél-Tirol ügyében megegyezést (Pariser Vertrag) írt alá.

Ennek az egyezménynek a jelentősége abban mutatkozott meg, hogy az 1947-ben Itália és a Szövetséges Hatalmak között megkötött béke szerkesztését képezte. És nem mellesleg a dél-tiroli kérdés megjelent a nemzetközi politikában. Fontos részét képezte a megegyezésnek az, hogy az egykor német állampolgárságot választottak visszaigényelhették olasz állampolgárságukat, és azok a dél-tiroliak akik német állampolgárnak számítottak, visszatérhettek szülőföldjükre. Illerwe az ottthon maradtak, de a Reichbe való tartozás mellett szavaztak, legalizálhatták tartózkodásukat az olasz felségterületen.⁴

A megegyezés a következőket tartalmazta:

1. Az anyanyelven történő iskolai képzés, a középiskolai tanulmányok befejezéséig garantált. Az állami közhivatalokban egyaránt hivatalosan használható az olasz és német nyelv. Jogos az olasz és a német család- és topográfiai nevek használata. A korábban italianizált család-

helység-, vagy topográfiai nevek eredeti használata megengedett. A két etnikai csoporthoz tartozók közhivatalokban történő elhelyezése nem képezhet megkülönböztetést, előnyt vagy hátrányt a nyelvi hovatartozástól függően.

2. A német nyelvű lakosság számára garantált az autonóm törvényhozói és végrehajtó hatalom gyakorlása.

3. Az olasz kormány revizionálja korábbi állásfoglalását a Hitler-Mussolini-féle megegyezésből eredő állampolgársági kérdésekkel kapcsolatban és nagylelkű hozzáállással elősegíti az olasz állampolgárság visszaszerzését mindazoknak, akik igénylik.

4. A két ország kölcsönösen elismeri az egyetemi diplomák érvényét.

„Ezek a pontok voltak azok, amelyek Dél-Tirol mai autonómiájának az alapjait jelentették és Ausztria jogot kapott a *Schutzmacht* (védeghatalom) szerep betöltésére, minden De Gasperi-Gruber megegyezést érintő további kérdésben.”⁵ (Ezen tények ismeretében is érthetően azon kijelentés, hogy Magyarország vállalon védhatalmi státuszt Erdély irányába.) (folyt. köv.)

Nagy Dániel

- 1 nyers fordításban: paraszti iskolákban
- 2 Ez a német nyelvű lakosság mintegy 86%-át érintette volna.
- 3 Dr. Eördögh István: Az anyaország felelőssége az autonómia kérdésében. A dél-tiroli autonómia, mint követendő példa.
- 4 „Megjegyzendő, hogy a De Gasperi-Gruber megegyezésnek csak a francia és az angol nyelvű változata jogerős és autentikus, mindmáig” i.m.
- 5 i.m.

A 100 éves Szerafikum épülete

A tóvárosi Kapucinus templom alapkövét 1743. máj. 6-án tették le. Az építkezést Kuttner József építőmester és Krumholz József pallér irányításával kezdték meg.

A felépült templom mellett posztómalom/kalálmalom állt, melyben posztógyártás folyt. 1845 körül szűnt meg. Az épületet később magtárnak használták. 1900-ban felújították s a nagy helyiséget kettéosztva a rendi tanulóifjúság számára fizikai és kémiai szertárt létesítettek benne. 1911-ben újabb átalakítás után Szerafikum néven 14 kisdíák otthona lett, akik a gimnázium 6. osztályának elvégzése után, amennyiben hivatást éreztek a szerzetesi életre, újoncképzőbe vonultak.

Az épület azonban egyre rosszabb állapotba került. 1913-14-ben P. Schweighardt /Somhegyi/ Veremund atya, az akkori házfőnök javaslatára a volt posztómalom helyére új épületet építtetett. Építette Riszter József tatai építőmester. Az építkezéshez segítséget nyújtott Kriszt János téglagyári igazgató, ipartelepi felügyelő. Kimagasló érdemeinek elismerésül a tartományfőnök a rend tiszteletbeli tagjává nevezte ki. Az építési költségeket a kapucinus rend, az uradalom, a Vallás-és Közköztudatügyi Minisztérium, valamint a hívek állták. Az építőanyag fuvarozását kiváltképpen a bajai segítették. 1914-ben elkészült az épület.

Az átadás 1916. szeptember 4-én történt meg. Tágas tanteremmel, háló-cbédülő, tornateremmel ellátott kétemeletes épületben 42 középiskolás lelt második otthonára, akik tanulmányait a piarista gimnáziumban végezték.

Az internátusban a munkások és a kis fizetésű értelmiségek gyermekeit helyezték el. A legrászorultabbak ingyen kaptak szállást és ellátást. Az intézet élén a mindenkor házfőnök állt. Az ifjúság nevelője a prefektus atya volt.

1944. okt. 20-án a Túrkevéről menekült 295. sz. vöröskeresztes hadikórház telepedett le a Szerafikumban. A hadszíntér közeledtével nyugatra szállították őket. A rendház nyugati szárnyában, a Kanrádius épületében /Itt helyezték el a kapucinus papnak készülő fiatalokat/ működött a Karnis-féle magánzanatórium. Itt kaptak szállást az Isteni Megváltó Leányai betegápoló nővérek.

Tatán és környékén semmilyen egészségügyi intézmény nem volt, mivel elmenekültek. A tatányai kórház is nyugatra távozott, az észak-komáromi belővést kapott. P. Hartványi János atya, az akkori házfőnök vezetésével civil kórházzá alakították át a Szerafikum épületét. A kórház a „Kapucinus Kisegítő Kórház,” Tata nevére vette fel. Az orvosokról a házfőnök gondoskodott. Közülük kettő mindvégig szolgálatot tel-

jesített. Dr. Kovács Sándor MÁV orvos, a rendház háziorszo, és Dr. Ujvári Sándor sebész. A betegeket a kedvesnővérek ápolták és a rendház fiatal tagjai. A házfőnök a pincéjüket óvóhelyé alakította át, ahol több tatai család kapott menedéket. Egészségügyi ellátásukról is a kórház orvosai, nővérei gondoskodtak. 8 sebesült orosz katonát is ápoltak, az orosz katonai parancsnoktól ezért menlevelet kaptak. A parancsnokság engedélye nélkül senki nem léphetett a rendház területére. „Aki a tilalom ellen vét, fejbe lövik” - hangzott az utasítás. A házfőnök P.Hartványi János atya vezetése alatt álló 50 ágyas kisegítő kórházat a Népjóléti Minisztérium engedélyezte. A község 11.000, a helyi Vöröskereszt 4000 pengővel járult hozzá a kórház fenntartásához. A kisegítő kórház 1945. aug. 4-én megszűnt. A minisztérium kérésére a házfőnök a felszerelést átadta a szónyi állami kórháznak. A házfőnök kérésére a szónyi kórház átvette a betegápoló nővéreket.

1945-ben újra megindult a Szerafikumban az internátusi élet. A kevés növendék a hálóteremben tanult, étkezett. A tanulóteremben és az ebédlőben a polgári leányiskola tanulóit helyezték el, ugyanis épületükben még katonaság volt elszállásolva. Örömdetes, hogy az épület a későbbi időkben és ma is iskolaként funkcionál.

Dr. Kis Tiborné, ny. tanár

„A keresztény értékeket át kell adnunk a fiataloknak!”

Interjú dr. Túri Róberttel

Robi bácsi egyházközségünk ismert alakja, mégis arra kérem, meséljen gyermekkoráról, neveltetéséről, ifjúságáról.

Nagyon szép gyermekkorom volt, annak ellenére, hogy végig éltem gyermekfejjel a II. világháború borzalmaival. Szerető, jó családban születtem, édesapám villanyszerelő és lakatos volt, édesanyám háztartásbeli. Édesapám a MÁV-nál dolgozott, ennek megfelelően mindig máshol teljesített szolgálatot, így hol ide, hol oda költöztünk. Születésem után (Baj, 1933.) nem sokkal apám Nagyszentjánoson kapott munkát, így odaköltöztünk. Itt olyan pusztai iskola működött, ahol hat osztály tanult együtt. Apám tovább akart taníttatni, nem akarta, hogy ez a fajta iskola, ahol minden osztály együtt van, hátrányt jelentsen, így beíratott Győrbe az egyházi fenntartású Szent Imre fiúiskolába. Vonattal jártam be Nagyszentjánosról. Az első osztályt itt végeztem el, a másodikat azonban már nem tudtam megkezdeni, mert Torbágy lett apám új állomáshelye. Torbágyon végeztem el az elemi iskola második, harmadik és negyedik osztályát. Ezután apám kérte az áthelyezését Bánhidára, hogy engem a tatai gimnáziumba tudjon beíratni. Akkor még negyedik elemi után be lehetett iratkozni a nyolcosztályos gimnázium első osztályába

1944 októberében kezdtem meg gimnáziumi tanulmányaimat a tatai piaristáknál. Sok szép emlék fűz ezekhez évekhez, pedig a háború utáni években hogy télen meleg legyen az iskolában, a hónunk alatt vittük a fát a fűtéshez, mert más tüzelő anyag nem volt. Később a tatabányai bányá adott az iskolának valamennyi szenet. A gimnáziumba Bánhidáról vonattal, majd 1947-től Bajról - ahová a család ekkor átköltözött - gyalog, 1948 után kerékpárral jártam be. Öt év után Kecskeméten fejeztem be a tanulmányaimat, ugyancsak a piaristáknál.

Minden nehézség ellenére szerettéljes légkörben nőttem fel, szerettem a szüleim, a tanáraim, de később a munkahelyeim sem volt különösebb gondom a jó emberi kapcsolatokkal. Feltehetném a kérdést, hogy miért? Talán azért, mert az a szeretet, amit a hozzám közelállók-tól kaptam, bennem is megvolt, és igyekeztem azt magam is továbbadni. Ezt érezhették meg a körülöttem lévők, a diákjaim is, meg a velem együtt dolgozó emberek is. Látták, hogy tiszteltem, becsülöm és szerettem őket. Hogy példát is említek: Tatán tanítottam két évig (1958-60), aztán elkerültem és húsz éven keresztül máshol dolgoztam, majd mikor visszakerültem, valaki, akit még általános iskolában tanítottam, az út túloldaláról átkiáltva köszöntött. Akit tizenegytizenkét évesen tanítottam, húsz év múlva megismert, örömmel jött át és üdvözölt! Ez engem is örömmel töltött el.

Milyenek voltak egyetemi évei? Magyar szakot végzett. Hogyan látja, mennyiben segíti hozzá az irodalom az embert, hogy közelebb kerüljön Istenhez?

1953-ban, a Rákosi-korszakban érettségiztem, a nagy egyházellenesség idején. Nem sokkal azelőtt volt a Minszenty-per, majd feloszlatták

a szerzetesrendeket, a piarista tanítórendet is. '50-ben volt az állam és az egyház között egy „kiegyezés”, amikor a katolikusok visszakaptak hat fiú- és két leány középiskolát. Az egyik a kecskeméti iskola volt, ahol érettségiztem.

A magyart még Tatán Vass Péter piarista tanár szeretett meg velem. Csodálatos órái voltak. Úgy tudta az irodalmat tanítani, hogy nem lehetett nem odafigyelni. Ezért is felvételiztem magyar szakra. Eredetileg német-magyar szakos tanár szerettem volna lenni. Tatán németet is tanultam, Kecskeméten azonban latint és oroszot, így a német elmaradt. Amikor jelentkeztem az egyetemre, sejtettem, hogy nem lesz diadalmenet a felvételem, mert egyházi iskolából egyetemre abban az időben nem sok eséllyel pályázhattam. Sokadik nekifutásra (akkor még az érettségít követő felvételi időszak szeptember elejéig tartott, s ha egyik helyről elutasítottak, beadhattam máshová is a jelentkezési lapomat) kötöttem ki az akkor még működő pesti Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskolán. Magyarra nem, csak orosz szakra vettek fel, de ígéretet kaptam, ha üresedés lesz, akkor átmehetnek. Már az első héten kiderült, hogy van hely magyar szakon. A főiskolán akkor még osztályfőnöki rendszer működött. Nekem olyan osztályfőnököm volt, aki az áthelyezési törekvéseimet azonnal politikai ügyként kezelte. Az volt a szerencsém, hogy épp akkor helyeztek a főiskolára egy Moszkvában vagy Leningrádban végzett tanárt, aki meghallotta a folyosón, hogy az osztályfőnökkel vitatkozom az áthelyezésemről. Odajött, végighallgatott mindkettőnket, majd megkérdezte az osztályfőnököt: „Ha valaki nem akar orosz szakos lenni, abból lesz-e jó orosz-tanár?” Ezután átengedtek. Ekkora tekintélyük volt akkor a Szovjetunióban végzett embereknek.

A magyar szakon sikeresen szerepeltem, főiskolák közötti versenyeken is részt vettem. A három éves főiskola után beadtam a jelentkezésemet az ELTE-re, ahova fel is vettek latin-magyar szakra. Igen ám, de jelentkeztem egykori iskolámon, a kecskeméti piarista gimnáziumon keresztül német-magyar szakra is, amit akkor nem engedélyeztek. A két jelentkezési lap persze „összetalálkozott”, látták, hogy egyházi középiskolában végeztem korábban, ezért azt sem engedték meg, hogy latin-magyar szakon megkezdjem egyetemi tanulmányaimat. Az egyetemet így csak később tudtam elvégezni.

A főiskola után Kerékteléken tanítottam három évig, utána megpályáztam egy tatai állást, amit el is nyertem. Ekkor nősültem meg. Feleségem a tatai kertvárosi iskola alapító tagja volt, én pedig a Fazekas utcai iskolában tanítottam két évig. Egy év eltelte után felkínáltak egy állást, amit nem tudtam összeegyeztetni a lelkiismeretemmel, így nem fogadtam el, erre visszahelyeztek Keréktelékire, ahol további hat évig tanítottam. Innen hívtak a kisbéri gimnáziumba. A Ratkó-korszak gyermekei akkor lettek középiskolások, és a községi gimnáziumban – akkor

még Kisbér község volt – négy párhuzamos osztályt indítottak. Az volt a kívánságom, hogy egyelőre ne kelljen érettségiző osztályt tanítanom, hiszen akkor kerültem be a középfokú oktatásba, még nem volt megfelelő gyakorlatom, ennek ellenére végzősöket kaptam. Tizenhárom évet tanítottam itt a Táncsics Mihály Gimnáziumban, majd hívtak a Jávorkába, ezzel visszakérültem Tatára.

Hogy segíti közelebb az irodalom Istenhez? Amikor mi tanítottunk, sajnos az irodalmi anyag nagy része ezt a témát nem tárgyalta. Tehát például ilyet, hogy József Attila istenes versei, nem is említettek. Ady istenes verseit még igen, de ott kötöttek bele, ahol lehetett. Ma már bekerülnek a tankönyvekbe a transzcendens gondolatokat tartalmazó alkotások is. Az a véleményem, hogy a nagy alkotók, a kereső írók és költők ráébresztik az olvasót arra, hogy a hit, a vallási kérdések, Isten léte fontos része az emberi életnek. Vannak, akik megerősíthetik az olvasót hitében, mások a kételkedőket arról győzik meg, hogy nagy művészek is végigjárták a hitért folytatott belső harcoknak az útját, s éppen ez utóbbiak rádobbnak az olvasót arra, hogy a hitért meg kell küzdeni. Balassi írja: „...bocsásd meg Úristen ifjúságom vétékét.” Mivel maga meglehetősen zaklatott életet élt, volt miért így fohászkodnia. Berzsenyi így vallja meg hitét: „Isten! Kit a bölcs lángesze fel nem ér / Csak titkon érző lelke öhajtván sejt: / Léted világát, mint az égő / Nap. De szemünk bele nem tekinthet! / Ady verscíme is mindig megdöbben: *Hiszek hitetlenül Istenben.* – Mindenre érvényes Sík Sándor önbiztató gondolata: „*Most tedd, amit adatik tenned, / az Isten rügözik benned.*”

A hitért keményen meg kell küzdeni, azt nem adják ingyen!

Valahol az emberek tudatában, bensejében, lelkük legmélyén ott van a keresés. Ennek ellenére sokan támadják az egyházat. De miért? Felvetődik ilyenkor a gondolat, hogy ha a támadók azt mondják, miért hisztek Istenben, hiszen nincs, akkor aki nincs, azt miért támadják? A másik gondolat az, hogy az európai élet a kereszténység nélkül tönkre megy. Azok az emberek, akik a kereszténység ellen foglalnak állást, nem is ismerik azt. Pedig ha valamit támadok, ismernem kellene a támadott intézményt is és a Személyt is, aki mögötte van. Ismerünk nem vallásos embereket, mégis úgy ismerjük őket, hogy rendes, tisztességes emberek. Ha a családi háttérüket megvizsgáljuk, láthatjuk, hogy őket a szülők keresztény elvek szerint nevelték, de ha ez nem lett volna meg, akkor európai értékek szerint. Ezek az értékek keresztény alapokon álló értékek. Mondhatja valaki, hogy nem vallásos, de a mindennapi cselekedeteiben a kereszténység által hirdetett alapelvek talaján áll. Lehet, hogy ezt nem is tudja, nem is gondolja

az interjú folytatása

meg, de ha emberi életet akar élni, akkor e szerint él. A kereszténység hozta el az ember számára a szabadságot. Szabaddá lettek a rabszolgák, felszabadultak a nők, s folytathatnánk a sort.

Élete egybeforrt a tanítással. Milyen tapasztalatai voltak, esetleg milyen tanácsokat tudna adni a gyermekek, ifjak nevelésével kapcsolatban?

Talán kapcsolódjunk akkor az előbb elmondottakhoz. Ha azok az emberi értékek, amiket a kereszténység teremtett meg Európában nem kerülnek be valamilyen módon a tanításba, akkor nagyon nagy gondjaink lesznek a fiatalokkal. Ha az európai ember a keresztény gyökereket – akarva vagy akaratlanul – nem vallja, nem vállalja, akkor szétesik a társadalom és ez vonatkozik a nevelésre is. A keresztény értékeket át kell adnunk a fiataloknak! Mert például mi a szabadság? A szabadság nem azonos a szabadossággal. Korlátok nélkül a szabadság nem ér semmit. Akkor vagyok szabad, ha bizonyos alapelvek szerint rendezem be az életemet. Ha az alapelvek nem érdekesek, ha ma mondhatok igazat, de holnap ugyanazt letagadhatom, akkor baj van. A fiataloknak olyan szabadságot kell kínálni, amiben hangsúlyozni kell, hogy őszinte legyen, igaz legyen, végezze el a munkáját tisztességgel, de nemcsak jogaink, kötelességeink is vannak, s a kötelességek teljesítése után kérhetjük számon jogainkat.

15 éven át szerkesztette egyházközségünk lapját, tanácsaival most is sokat segít. Miért tartotta, illetve tartja fontosnak, hogy ily módon is, tevékenyen részt vegyen a közösség életében?

A pedagógusnak az a kötelessége, hogy közösséget építsen. Ma különösen sokan mondják, hogy a pedagógusnak sokat kell az iskolában lennie, de úgy gondolom, az igazán jó pedagógus mindig is sokat volt az iskolában. Nemcsak a tanórán volt a gyerekekkel – akár kötelessége volt, akár nem –, hanem ha úgy érezte, tud még adni a gyerekeknek a tanórákon kívül is, akkor ezzel

kapcsolatban is tette a dolgát. Én néprajzi szakértőként vezettem Kisbéren is, Tatán is. A szakkörökben végzett munkába sokan bekapcsolódtak. Néprajzi gyűjtést is szerveztünk. Ezáltal a diák több lett, mert olyan információkat kapott, amit a tanórán nem tudtam volna neki átadni. Sok olyan tanuló volt – és ezt tartom a legszebbnek a saját pályámban –, aki részben ezen a munkán keresztül, részben az órai munkán keresztül többlet tudásra tett szert. Nagyon sokan jelentkeztek olyan helyre, ahol alapfeltétel volt a magyar nyelv kellő ismerete és magyarból felvételi vizsgát is kellett tenniük, ami a legtöbbjüknek a felvétellel szükséges mértékben sikerült.

Visszatérve az eredeti kérdésre: nem törekedtem arra, hogy a lapszerkesztést magamhoz ragadjam. Nem én hoztam létre a lapot, én is csak olvasója voltam, de a lap korábbi szerkesztője hirtelen meghalt, így János atya kérésre igent mondván megpróbálkoztam a szerkesztői munkát elvállalni. Többen megkérdezték, hogy „mit hoz ez nekem a konyhára.” Ha nekem ez a konyhára hozna – mondtam – el sem vállaltam volna. Ezzel akartam hozzájárulni ahhoz, hogy az egyházközség dolgairól tudjanak az emberek. Ezzel a szellemi munkával közösséget is lehetett és lehet építeni, például az „írók” közösségét. Jó néhány olyan szerzőnk volt, akinek hosszú-hosszú éveken keresztül számíthattam a munkájára. Ami viszont kérdőjeles volt bennem mindig is, hogy miért nem sikerül egy nagyobb gárdát összehozni. Ez volt, ami mindig izgatott, a másik pedig, hogy nem tudtam a fiatalokat bevonni, vagy csak nagyon nehezen tudtam meggyőzni őket, hogy írjanak.

Robi bácsi hosszú, boldog házasságban él. Mit gondol, miben áll a házasság szentségének ereje?

A házasságot a katolikus egyház, ahogy a keresztiséget is, szentségnek tekinti. Ha valaki nem hisz abban, hogy a megkeresztelt a szentség felvételével energiát kap, akkor az a házasság szentségével is így lehet. Amikor megköti az ember a szentségi házasságát, akkor energiaforrást

fogad el. De ahhoz, hogy az energiaforrás valóban energiát jelentsen, ahhoz én is kellek, meg a másik fél is. Ha igaz az, hogy közreműködése nélkül senki sem üdvözülhet, akkor bár az üdvösség felkínáltatik, de ha én nem teszem meg érte a tőlem telhetőt, akkor minden hiába. Ha fel akarjuk használni a házasság szentségének energiaforrását, mindkét félre szükség van, férjre is, feleségre is. Kell, hogy már a megkötéskor komolyan vegyék a házasságot, annak hazugságmentesnek kell lennie, s a megkötés után arra legyen gondjuk, hogy a másik fél a fontosabb. Ha mindkét félben őszintén megvan a szándék, hogy a másikért éljen, akkor tartós és örömteli lesz a házasság minden esetleges nehézség ellenére is. Egy házasságban mindkét félre szükség van, hogy az jó legyen, mindkét félnek egyaránt viselni kell a terheket, osztozni kell a terhekben is, az örömekben is. De van egy olyan érzésem, hogy asszonyok viselik a nagyobb terheket, és legtöbbször rajtuk múlik, hogy egy házasság merre tart, hova vezet, jó vagy rossz irányba. Az Isten színe előtt megkötött házasság az Isten segítségével lehet boldog, de csak a házastársak komoly közreműködésével.

Az utolsó kérdés mindig az ünnephez kapcsolódik, most mégis tekintsünk előre. Kérem, ossza meg az Olvasókkal, hogyan készül az Adventre, mit jelent Ön számára ez az időszak?

Tulajdonképpen számomra is azt, amit valójában maga a szó jelent: a várakozás, a megérkezés idejét. János atya idejében vettem fel, hogy kellene egy karácsonyt megelőző lelkigyakorlatot tartani, hogy előkészítése legyen az ünnepnek. Örülök, hogy ez megvalósult és azóta is gyakorlat maradt egyházközségünkben. A napi rorate-misék segítik az ünnepi várakozás előkészítését.

Köszönöm a beszélgetést, és engedje meg, hogy 80 éves születésnapja alkalmából köszöntsem a szerkesztőség nevében. Isten áldja és éltesse Robi bácsit még nagyon sokáig!

Készítette: Jánoska Tibor

Hagyományok, népi szokások – Szent Erzsébet

Árpád-házi Szent Erzsébet a világegyház egyik legismertebb női szentje, Szent Ferenc harmadrendjének mennyei pártfogója; a szegények, a betegek, az árvák és özvegyek, a pékek, a csipkeverők és a fátylekésztők védőszentje.

Számos legenda szól róla. Például: egy hideg téli napon kényeret vitt a szegényeknek, amikor az édesapja váratlanul rászólt: Mit viszel? Erzsébet ijedtében azt válaszolta, hogy rózsákat. Az édesapja zéttárta Erzsébet kötenyét, mely tele volt rózsákkal. A másik közismert csoda vele kapcsolatban az úgynevezett köpeny-csoda. Eszerint Erzsébet minden értékes ruháját eladogatta a szegényeknek. Amikor férje előkelő vendégei számára vacsorát adott, megkérte feleségét, hogy illően öltözzön fel. Ekkor angyalok hoztak neki ruhát, hogy kellő tisztelettel illesse vendégeit, és egyben teljesítse férje kívánságát. A harmadik csodában Erzsébet egy rút, fekélyes ember sebeit gyógyította, megejtette az asztalánál, majd az udvar nagy dőbbenetére befektette távol lévő

férje helyére az ágyukba. Váratlanul azonban hazatért a férje, akinek rögtön elpanaszolták, mit tett Erzsébet. Amikor Lajos a hálószobába ment, hogy kérdőre vonja asszonyát, az ágyon a keresztre feszített, szenvedő Krisztust találta. Szent Erzsébet a kórházak és templomok kedvelt patrónusa. Neve összeforrt a gyógyítással, a szegények gondozásával. Sok kórház viseli nevét többek között a tatai Árpád-házi Szent Erzsébet Szakkórház is. Több helyen az országban Erzsébet napja alkalmával jótékonyági bálakat rendeznek, a katolikus egyház gyűjtést rendez a rászorulóknak javára.

Szent Erzsébet neve gyakran szerepel a pünkösdi énekekben. A pünkösdi királyné fejét általában rózsaszirmot hint maga körül, amely Szent Erzsébet tiszteletével és az ún. rózsacsodával áll kapcsolatban. Gyermekjátékokban is előfordul Erzsébet neve, különösen az ún. *várkörjáró játékokban*, amelyek a leánykérésről íródnak. Például:

Honnan jött, hová megy, szép Erzsébet asszony? Szent Erzsébet vagy Erzsébet asszony egyenként elviszi a körben álló lányokat, ők pedig kézen fogva, egymás után követik Erzsébet asszonyt. Időjárásjóslás is fűződik ehhez a naphoz. Ha e napon havazik, azt mondják „Erzsébet megrázta pendelyét.” „Szent Erzsébet napja, tél erejét szabja.” emlegették ilyenkor a régi öregek. Aztán, ha az Örsébet a „hópendelyét” alaposabban megrázta, abból enyhe decemberre és lágy télidőre következtek. Az őszi munkák utolsó napját jelezte, ez a napig a juhászok is beteretlét nyájukat a faluba. Decemberben így mondták: „Erzsébet, Katalin havat szokott adni/A bitang marhákat jászolhoz körtözni”

Pintér Eleonóra

Forrás:

<http://www.nyeomszsz.org/orszavak/pdf/SzokeOszinEpszokas.pdf>
<http://mek.oszk.hu/02100/02152/html/07/172.html>

Könyvajánló

Közel kétezer esztendő telt el, mire az agykatatók között egyfajta konszenzus alakult ki abban, hogy miként segíti a kultúra, a spiritualitás benne az imádság kreativitásunkat. Tény, hogy a tanulás önmagában keveset ér; a kreativitáshoz szükség van az intuíciónak is, ami pedig gazdag belső világot feltételez, ami Istenhez való odafordulásunkkal jön létre. Az Istennel való kapcsolat pedig legfőképpen a vele való beszélgetésben, vagyis az imádságban valósul meg. Az erről szóló tapasztalataimat teszem közzé e kis könyvben, vallomásként. - Csókay András

Paul Beauchamp (1924-2001) jezsuita szerzetes, biblikus teológus és egzegéta, a II. vatikáni zsinat utáni francia teológia egyik legmeghatározóbb, legeredetibb alakja. Hatalmas műveltségű tudós, aki mindig a saját útját járta, és soha nem tartozott sem iskolákhoz, sem irányzatokhoz. Írásait egyszerre jellemzi a tudományos alaposág és a teremtő szabadság. Ő maga beszél így munkájáról: „Az egzegéta arra a nagy kérdésre keresi a választ, hogy megszólalnak-e a halottak.”

A költői beszéd pontosságát és árnyaltságát mutató nyelve mindig komoly kihívást támaszt a fordítóval szemben. Paul Beauchamp első magyar nyelvű könyvét tartja kezében az Olvasó. A zoltárok világa az életmű egyik igen fontos darabja, amelyet haszonnal forgathatnak azok is, akik most szeretnének belépni a Biblia e csodálatos és zengő könyvébe, és azok is, akik már meglévő tudásukat vagy imatapasztalatukat akarják új fényben látni.

Adventi zárándoklat Köpcsénybe (Kittsee) és Pozsonyba

Dátum: dec. 14., szombat

Résztvételi díj: 23 Euro/fő

Indulás Tatáról reggel 7.00 órakor a kapucinus templom elől. Délelőtt érkezés az ausztriai Kittseebe (Köpcsény), ahol megtekintjük Boldog Battyhány-Strattmann László emlékhelyét, a kórházat, ahol egykor működött. El látogatunk a csokoládégyárba, amely híres az ott készített édességekről, amelyekből a helyszínen vásárolhatunk. Ezt követően utazás Pozsonyba, az ősi magyar koronázóvárosba, ahol megtekintjük a magyar királyok és ki-

rálónok koronázási színhelyét, a Szent Márton székesegyházat és a belváros legszebb templomait, a régmúlt magyar emlékeit. A városnézés után szentmisét mutatunk be a pozsonyi ferenceseknél, majd szabad program következik a pozsonyi adventi vásáron. Hazautazás, érkezés Tatára a kora esti órákban. A résztvételi díj nem tartalmazza a belépők (kb. 5 euro) és a biztosítás árát (egyéniileg köthető). A zárándoklatot a felvidéki Pázmáneum Társulás szervezi, jelentkezni a plébánián lehet.

Miserend és programok

Agostyán

Nov. 19.	„Szegények miséje”;	
	Erzsébet kenyér megáldása	17 ⁰⁰ ;
Nov. 24.	Krisztus Király vasárnapja;	
Dec. 8.	Mikulás ünnepség a szentmisén	8 ⁰⁰ ;
Dec. 9.	Szeplőtelen Fogantatás ünnepe	17 ⁰⁰ ;
Dec. 14.	Adventi látogatás Pozsonyban;	
Dec. 24.	Karácsonyi szentmise	23 ⁰⁰ ;
Dec. 25.	Ünnepi szentmise	9 ⁰⁰ ;
Dec. 26.	Ünnepi szentmise	9 ⁰⁰ ;

Tata

Nov. 5.	Szent Imre ünnepe	7 ³⁰ ; 18 ⁰⁰ ;
Nov. 7.	Egész napos szentségimádás;	
Nov. 10.	Bűcsúti szentmise	10 ¹⁵ ;
Nov. 13.	Fatimai engesztelés	18 ⁰⁰ ;
Nov. 16.	Szent Erzsébet bál	
Nov. 19.	Szent Erzsébet ünnepe;	
	Erzsébet kenyér megáldása	7 ³⁰ ; 18 ⁰⁰ ;
Nov. 24.	Krisztus Király vasárnapja	7 ³⁰ ; 9 ⁰⁰ ; 10 ¹⁵ ; 18 ⁰⁰ ;
Nov. 27.	Fogadalmététel (ferences világi közösség)	18 ⁰⁰ ;
Dec. 8.	Mikulás ünnepség a szentmisén	9 ⁰⁰ ;
Dec. 9.	Szeplőtelen Fogantatás ünnepe	6 ⁰⁰ ; 18 ⁰⁰ ;
Dec. 13.	Fatimai engesztelés	6 ⁰⁰ ;
Dec. 14.	Adventi látogatás Pozsonyban;	
Dec. 20-21.	Adventi lelkigyakorlat	18 ⁰⁰ ;
Dec. 22.	Adventi lelkigyakorlat	10 ¹⁵ ;
Dec. 24.	Karácsonyi vigília mise; pásztortjáték	16 ⁰⁰ ;
	Karácsonyi szentmise	22 ⁰⁰ ;
Dec. 25.	Ünnepi szentmise	7 ³⁰ ; 9 ⁰⁰ ; 10 ¹⁵ ; 18 ⁰⁰ ;
Dec. 26.	Ünnepi szentmise	7 ³⁰ ; 9 ⁰⁰ ; 10 ¹⁵ ; 18 ⁰⁰ ;

Vérttestolna

Nov. 19.	„Szegények miséje”;	
	Erzsébet kenyér megáldása	16 ⁰⁰ ;
Nov. 24.	Krisztus Király vasárnapja	
Dec. 8.	Mikulás ünnepség a szentmisén	11 ³⁰ ;
Dec. 9.	Szeplőtelen Fogantatás ünnepe	16 ⁰⁰ ;
Dec. 14.	Adventi látogatás Pozsonyban;	
Dec. 24.	Karácsonyi szentmise	24 ⁰⁰ ;
Dec. 25.	Ünnepi szentmise	11 ³⁰ ;
Dec. 26.	Ünnepi szentmise	11 ³⁰ ;

Miserend

Agostyán

Vasárnap: 8:00; Péntek: 17:00

Tata-Kapucinus

Vasárnap: 7:30, 9:00, 10:15, 18:00,
(vesperás 17:30)

Hétfő, kedd: 7:30

Szerda: 7:30, 18:00, (vesperás 17:30)

Csütörtök, péntek: 7:30

Szombat: 7:30, 18:00

Minden hónap 13-án fatimai engesztelés:

17:30 közös imaóra; 18:00 ünnepi szentmise

Vérttestolna

Vasárnap: 11:30; Csütörtök: 17:00

TEMETKEZÉS
1933 óta

Tata, Stranzky u. 15.
PENNY mögötti üzlet

34 / 487 - 847
Info@libitina.hu

LIBITINA Kft.

TATACOMP KFT.

**Energiagazdálkodó rendszerek kivitelezése
Számítógépek, szoftverek forgalmazása
Hardver, szoftver szaktanácsadás**

2890 Tata, Május 1. u. 5.
Tel.: 06-34-586-540, 06-34-586-570
Fax: 06-34-480-231

www.tatacomp.hu

Ha érdeklis a **kereszténység**, vagy ha fontos Önnek,
hogy egy ajándék ne csak kívülről legyen szép,
akkor a mi boltunk pont **Önnek való!**

KÍNÁLATUNK:

- Katolikus, Református és Evangélikus énekeskönyvek, Bibliák,
- Könyvek, gyermekkönyvek, színezők,
- Kegytárgyak, rózsafüzérek, tömjén, gyertyák,
- Ajándékok esküvőre, keresztelőre, ballagásra, diplomaszóra és egyházi ünnepekre,
- Hűtőmágnesek, kulcstartók, képek, matricák, naptárak,
- Szerzetesrendek teái, borai, likőrei, gyógynövényei,
- Szőlősi Pincészet borai.
- **ÚJ! TATAI AJÁNDÉKTÁRGYAI!**

LAUDEM
a keresztény kultúra boltja
„ahol minden tárgy egy lépéssel
közelebb visz az Istenhez”

MEGÚJULT KÖNYVKÍNÁLATUNK!
Kereszténység és liturgia, spiritualitás,
házaság, család, életmód, gyermeknevelés...

Nyitva tartás: Kedd - Péntek 9:00 - 17:00 | Szombat - Vasárnap 8:00 - 12:00 | (Hétfő szünnap)
www.laudem.hu · laudem@laudem.hu | Tata, Bartók B. u. 1. (a Kapucinus templom mellett) | 06 20 - 390 85 88

A következő szám kéziratának leadási határideje: 2013. december 09. • Kérjük kézírataikat a tataikapucinus@gmail.com e-mail címre küldjék, és ne mulasszák el a határidőt! • Kéziratokat nem őrzi meg, és nem küldünk vissza.

APOSTOL. Az agostyáni, tata-tóvárosi, vérttestolnai plébániák közös lapja - 2013. 11. 04. - XXIII. évf. 5. sz. • Megjelenik évente hatszor.

Felelős kiadó: Szalai Gábor plébános. Szerkesztő: Jánoska Tibor. A szerkesztőség címe: 2890 Tata, Bartók B. u. 1. Fax: 34/ 380 019

Honlapcím: www.tataikapucinus.hu • Nyomdai kivitelezés: Baráth Nyomda Kft. Tata.

Szent István napi ünnepség a Várban

Kirándulás Győrben

Aradi vértanúkra emlékeztünk

A Szeráfikum megáldása

Gábor Ágoston atya újmiséje

Agostyánban és Vértestolnán

Ausztriai zárándoklat

Lelkigyakorlat Érden